

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 22.11.2002
Sayı: 35

2/90

2125-4833

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Divriği Ulucamisi ve Şifahanesi’nin Korunması ve Çevresinin
Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi ekte sunulmuştur.

Gereği bilgilerine sunulur...

Malik Ecdar ÖZDEMİR
CHP Sivas Milletvekili

1 Kemal KILIÇDAROĞLU
(İstanbul) M.V.

2 Vahap SENER
Mersin M.V.

3 Ali Rıza ÖZTÜRK
Mersin Milletvekili

4 Hilal İmrek
Ordu M.V.

5 Bülent Kaya
Bingen Keles
İSTANBUL M.V.

6 Gökhan Durgun
Hakkarı M.V.

7 Eisa Gök
Mersin M.V.

8 Gürsel Ercan
Mersin M.V.

[illegible]

Divriği Ulucamisi ve Şifahanesi'nin Korunması ve Çevresinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi

Genel Gerekçe

Mengücek Oğullarından hükümdar Süleyman Şah oğlu Ahmed Şah tarafından 1228 yılında yaptırılan Divriği Ulucamisi, 1280 m²'lik bir alana oturmaktadır. Camiye kuzey, doğu ve batı yönünde yer alan taş süslemeleriyle hayret uyandıran üç güzel kapıdan girilmektedir.

Şifahane ise, Behram Şah'ın kızı Melike Turan Melek tarafından 1228 tarihinde yaptırılmıştır. Bu eşsiz anıt da 768 m²'lik bir alana oturmaktadır. 18.Yüzyılda medrese haline getirildiği için Şifaiye Medresesi de denilmektedir.

Anadolu'da erken dönem mimarisinin en seçkin örneği olan Divriği Ulucamisi ve Şifahanesi; plan, mimari oranların elemanları, süsleme ve örtü biçimlerinin dengeli ve uyumlu bir şekilde ayarlanmasıyla başlı başına kendine özgü bir yapıdır.

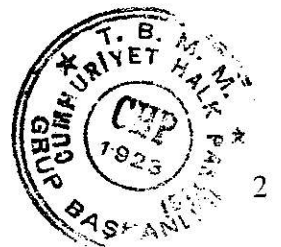
UNESCO'nun koruma çalışmaları kapsamında yürütülen "**Dünya Kültür Mirası**" listesinde Türkiye'den dokuz doğal ve kültürel varlık bulunmaktadır. 1985 yılında, bu listede yer alan ilk üç varlık içinde olan Divriği Ulucamisi ve Şifahanesi, özgün mimarisi, estetik, kültürel ve evrensel değeri ile ayrıca, 13.yy.da kadın-erkek eşitliğini de simgeleyen bir anıt olarak bu listeye alınmaya layık görülmüştür. Dünya Kültür Mirası listesinde yer alan diğer doğal ve kültürel varlıklar içinde Divriği Ulucamisi ve Şifahanesi, eser olarak taktır. Divriği taş oyma bezemesi, hiçbir tekrar içermeyen küçük boyutlu, dokunulması olanaksız motiflerden oluşan bir dokuya sahiptir.

Bu Yasa teklifi ile, bu tarihi eserin, özel bir yasa ile onarımı ve korunması amaçlanmaktadır.

Madde Gerekçeleri

Madde 1 - Divriği Ulucamisi ve Şifahanesi'nin, dünya kültür mirası olarak özel bir yasa ile onarılmasını ve korunmasını amaçlamaktadır.

Madde 2 – Dünyada başka bir örneği olmayan bu kültür mirasının onarımının, Kültür ve Turizm Bakanlığının eşgüdümünde oluşturulacak "**Bilimsel Danışma Kurulu**" kararıyla gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 3 – Bugün bu tarihi yapının çevresi gecekondular ve apartmanlarla sarılmış durumdadır. Madde ile, bu eserin çevresinin gecekondulardan ve apartmanlardan arındırılarak, yeşil alana dönüştürülmesi amaçlanmıştır.

Madde 4 – Madde ile eserin sürekli bakımı amaçlanmıştır.

Madde 5 – Yürürlük maddesidir.

Madde 6 – Yürütme maddesidir.

Divriği Ulucamisi ve Şifahanesi'nin Korunması ve Çevresinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi

Amaç :

Madde 1. Bu Yasanın amacı, Dünya Kültür Mirası listesinde tek Türk yapıtı ve İslam-Türk mimarisinde başka eşı olmayan büyük ortaçağ mimari şaheseri "Divriği Ulucamisi ve Şifahanesi"nin korunması ve çevresinin düzenlenmesini sağlamak ve Türk ve dünya kültürüne kazandırmaktır.

Bilimsel Danışma Kurulu :

Madde 2. Bu Kanunun birinci maddesinde yazılı amacı gerçekleştirmek üzere, Kültür ve Turizm Bakanlığının eşgüdümünde : Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün temsil edildiği bir 'Bilimsel Danışma Kurulu' kurulur. Danışma Kurulu'nun üyeleri Ortaçağ Mimarlık Tarihi alanında çalışmış, uluslararası ve ulusal platformlarda restorasyon konusunda yetkisini kanıtlamış, uzman bilim insanları arasından seçilir. Kurulun üye sayısı 7'dir. Kurul, kuruluş amacına uygun olarak, anıtın ve çevresinin korunmasına ilişkin mimari, estetik, teknik ve çevresel projelendirme ve kamulaştırma kararlarını almaya yetkilidir. Danışma Kurulu üyeleri sadece ulaşım ve yaşam giderleri için ödenek alırlar -

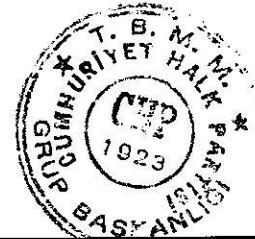
Kamulaştırma ve Diğer Ödenekler :

Madde 3. Kurulun aldığı kararlar çerçevesinde Divriği Ulucamisi ve Şifahanesi'nin çevresindeki gerekli alanlar için özel bir yeşil alan projelendirilmesi yapılır. Bu projeye uygun olarak yapılacak uygulamalar için ödenek, Maliye Bakanlığınca tahsis edilir.

Yapının hava etkilerine ve hava kirliliğine ve suya karşı korunması için gerekli proje ve uygulamalar ve bunun sağlanmasından sonra yapının strüktürel ve estetik restorasyonu ve eşsiz taş oyma bezemelerinin korunması için gerekli çalışmalar için her yıl Maliye bakanlığınca, Danışma Kurulu'nun önerileri doğrultusunda, ödenek tahsis edilir.

Bakım :

Madde 4. Bu evrensel anıt ve onu korumak için yapılacak yapısal ve çevresel yapı ve imalatlar sürekli bakım isteyen bir kompleks oluşturlar. Bunların

etkili bakımı için bir bakım ünitesi Danışma Kurulu'nun tanımı doğrultusunda görevlendirilir. Ve bütçesini karşılayacak ödenek Maliye Bakanlığınca sağlanır.

Yürürlük :

Madde 5. Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Yürütme :

Madde 6 . Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü

